

Innst. S. nr. 94

(2003-2004)

Innstilling til Stortinget fra samferdselskomiteen

Dokument nr. 8:15 (2003-2004)

Innstilling fra samferdselskomiteen om forslag fra stortingsrepresentantene Kenneth Svendsen og Heidi Sørensen om midlertidig stans i alt arbeid med Tønsbergpakka

Til Stortinget

SAMMENDRAG

I dokumentet fremmes følgende forslag:

1. Stortinget ber Regjeringen gjennomføre en midlertidig stans i alt arbeid med Tønsbergpakka fase 1, og planleggingsarbeidet med fase 2, fram til 1. oktober 2004, i påvente av ny behandling i kommunestyrene.
2. Stortinget ber Regjeringen innen 1. oktober 2004 utrede om bygging av veien kommer i konflikt med Ramsar-konvensjonen for vern av våtmarker.
3. Stortinget ber Regjeringen i samarbeid med kommunene Tønsberg, Tjøme og Nøtterøy utrede mulige alternative finansieringsmuligheter for prosjektet, herunder etterskuddsvis bompengebetaling samt tiltak for økt kollektivandel."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sigrun Eng, Bjørgulv Froyn, Oddbjørg Ausdal Starrfelt og Tor-Arne Strøm, fra Høyre, Anne Berit Andersen, Sverre J. Hoddevik, Hans Gjeisar Kjæstad og lederen Petter Løvik, fra Fremskrittspartiet, Thore A. Nistad og Kenneth Svendsen, fra Sosialistisk Venstreparti, Geir-Ketil Hansen og Heidi Sørensen, fra Kristelig Folkeparti, Odd Holten og Jan Sahl, og fra Senterpartiet, Jorunn Ringstad, viser til vedlagte uttalelse datert 9. desember 2003 fra Samferdselsdepartementet v/ statsråden i saken.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, vil vise til at Stortinget ved behandling av Innst. S. nr. 103 (2002-2003) jf. St.prp. nr. 38 (2002-2003) støttet en delvis bompengefinansiert utbygging av vegsystemet i Tønsbergområdet (Tønsbergpakka).

Flertallet vil vise til at initiativet til en slik bompengefinansiert utbygging kom fra lokale myndigheter. Bompengeprogget som Stortinget vedtok var basert på dette lokale initiativet.

Flertallet vil videre vise til samferdselsministerens svarbrev av 9. desember 2003. Av brevet går det fram at hensynet til Ramsar-området er ivaretatt i planleggingsprosessen. Både Fylkesmannen i Vestfold v/ miljøvernavdelingen og Miljøverndepartementet er tilfreds med måten dette er håndtert på.

Flertallet peker på at samferdselsministeren videre viser til at det vil medføre store kostnader ved å stoppe Tønsbergpakka på dette stadium, ettersom beløp på opptil 100 mill. kroner allerede er påløpt og det allerede er inngått kontrakter.

Flertallet vil på denne bakgrunn avvise forslagene i Dokument nr. 8:15 (2003-2004).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at det er et stort engasjement mot Tønsbergpakka i de aktuelle kommunene. Utgangspunktet for protestene mot er forskjellige. Dels dreier det seg om protest mot bompengefinansiering og den store andelen bompengefinansiering, dels protest mot en vegløsning som vil føre til økt biltrafikk og ikke løse Tønsbergs grunnleggende problem med lav kollektivtrafikkandel, og dels uenighet i valg av traséer og omfang på vegløsningene.

Disse medlemmer viser til at det etter kommunevalget er et stort flertall mot bomringen i kommunestyret på Nøtterøy og i bystyret i Tønsberg, som også har gjort følgende likelydene vedtak:

"Tønsberg/Nøtterøy by/kommunestyre ber regjeringen ved samferdselsministeren gjennomføre en midler-

tidig stans i alt arbeid med Tønsbergpakkens fase 1, og planleggingsarbeidet av fase 2 frem til 1. oktober 2004, i påvente av ny behandling i kommunestyret. Det forutsettes imidlertid at konsekvensutredningen for fase 2 fullføres etter vedtatt fremdriftsplan.

Tønsberg/Nøtterøy by/kommunestyre ber formannskapet utrede flg. punkter før saken fremmes på nytt for kommunestyret:

1. Vurdere et alternativ til veipakke Tønsberg basert på utbedring og effektivisering av dagens veinett og tilrettelegging for større satsing på kollektivtrafikken.
2. Utrede konsekvenser av en permanent stans i gjennomføringen av veipakken, herunder de økonomiske konsekvensene for kommunene.
3. Vurdere tidspunkt for og innhold i en folkeavstemming."

Disse medlemmer mener det er uklokt å påtvinge lokalsamfunn vegløsninger det er massiv motstand mot.

Disse medlemmer viser til at Tønsberg by er på begge sider omkranset av to naturreservater. Ilene og Presterødkilen naturreservater fikk i 1985 status som Ramsar-områder. Dette innebærer at de er internasjonalt viktige våtmarksområder, med spesiell betydning for vadefugl, ender og gjess. Når et område får Ramsar-status, forplikter man seg til å opprettholde økologien i området for ettertiden. Dette innebærer at man ikke kan foreta inngrep inne i selve området, men også at man ikke kan foreta inngrep i randområdene rundt dersom det kan få innvirkning på økologien i Ramsar-området.

Disse medlemmer viser til at våtmarksområder er komplekse økologiske systemer hvor vanntilgangen spiller en viktig rolle for hvilke arter som lever der. Både Presterødkilen og Ilene er rike områder; Presterødkilen kan alene skilte med over 235 registrerte fuglearter og 243 plantearter.

Disse medlemmer viser til at fase 1 i Tønsbergpakken innebærer utbygging av Kjellekrysset i umiddelbar nærhet av Ilene og vegtrasé nær Vellebekken, som er hovedtilførselsåren av vann til Presterødkilen. Konsekvensene kan være uttørking eller tilgroing av områdene og tap av viktige arter av bl.a. en del virvelløse dyr og planter.

Disse medlemmer viser til artikkel 3.2 i Ramsar-konvensjonen som sier at de nasjonale Ramsar-myndighetene skal varsles ved inngrep som kan berøre et våtmarksområde under beskyttelse av Ramsar-konvensjonen. I Norge er det Direktoratet for naturforvaltning (DN) som er Ramsar-myndighet. Disse medlemmer viser til at DN ikke er varslet om inngrepene i forhold til Presterødkilen og Ilene Ramsar-område. Disse medlemmer vil understreke at dette er et brudd på Norges internasjonale forpliktelser.

Disse medlemmer er gjort kjent med at sekretariatet til Ramsar-konvensjonen har sendt brev til DN som ansvarlig norsk Ramsar-myndighet, og i henhold til artikkel 3.2 i konvensjonen bedt om en utgreiing av

miljøkonsekvensene av vegbygging nær de aktuelle våtmarksområdene. Disse medlemmer ønsker svar fra norske samferdsels- og miljømyndigheter på hvorfor DN ikke er varslet i denne saken.

Disse medlemmer vil understreke betydningen av å etterleve internasjonale forpliktelser. Det er uakseptabelt at norske myndigheter setter internasjonale miljøforpliktelser til side.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

- "1. Stortinget ber Regjeringen gjennomføre en midlertidig stans i alt arbeid med Tønsbergpakke fase 1, og planleggingsarbeidet med fase 2, fram til 1. oktober 2004, i påvente av ny behandling i kommunestyrene.
2. Stortinget ber Regjeringen innen 1. oktober 2004 utrede om bygging av veien kommer i konflikt med Ramsar-konvensjonen for vern av våtmarker.
3. Stortinget ber Regjeringen i samarbeid med kommunene Tønsberg, Tjøme og Nøtterøy utrede mulige alternative finansieringsmuligheter for prosjektet, herunder etterskuddsvis bompengebetaling samt tiltak for økt kollektivandel."

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti:

1. Stortinget ber Regjeringen gjennomføre en midlertidig stans i alt arbeid med Tønsbergpakke fase 1, og planleggingsarbeidet med fase 2, fram til 1. oktober 2004, i påvente av ny behandling i kommunestyrene.
2. Stortinget ber Regjeringen innen 1. oktober 2004 utrede om bygging av veien kommer i konflikt med Ramsar-konvensjonen for vern av våtmarker.
3. Stortinget ber Regjeringen i samarbeid med kommunene Tønsberg, Tjøme og Nøtterøy utrede mulige alternative finansieringsmuligheter for prosjektet, herunder etterskuddsvis bompengebetaling samt tiltak for økt kollektivandel.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteens tilråding fremmes av Arbeiderpartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet.

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til dokumentet og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:15 (2003-2004) - forslag fra stortingsrepresentantene Kenneth Svendsen og Heidi Sørensen om midlertidig stans i alt arbeid med Tønsbergpakke - avvises.

Oslo, i samferdselskomiteen, den 12. desember 2003

Petter Løvik
leder

Anne Berit Andersen
ordfører

Vedlegg

Brev fra Samferdselsdepartementet v/statsråden til samferdselskomiteen, datert 9. desember 2003

Dokument 8:15 Forslag fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen og Heidi Sørensen

Det vises til samferdselskomiteens brev av 4. desember 2003 med vedlegg.

Spørsmålet om forholdet til Ramsar-områdene er forelagt for Miljøverndepartementet.

De opplysninger som framkommer i forslaget fra representantene Kenneth Svendsen og Heidi Sørensen var i det alt vesentlige ved Stortingets behandling av bompengeproposisjonen for Tønsbergpakken 28. januar 2003. Både motstanden mot bomringen og forholdet til Ramsar-områdene var kjente problemstillinger. I forbindelse med komitéarbeidet ble det arrangert en åpen høring 8. januar 2003, der aksjonsgruppen mot bomringen la frem sitt syn. Forholdet til Ramsar-områdene kom også fram i behandlingen, der jeg i mitt svar på spørsmål nr. 3 fra samferdselskomiteen redegjorde for håndteringen av dette, jf. vedlegg til Innst. S. nr. 103 (2002-2003).

Tønsbergpakken kom i stand på initiativ av de tre kommunene Tønsberg, Nøtterøy og Tjøme, som ønsket å utvikle et helhetlig transportsystem med nye hovedveger, tiltak for kollektivtrafikken, gang- og sykkelveger og miljø- og trafikksikkerhetstiltak. Man prioriterte i første omgang bygging av ny rv 311 Ringveg øst-vest Kjelle - Kilen samt mindre tiltak i Tønsberg og Tjøme. Øvrige prosjekter og tiltak skal avklares gjennom en konsekvensutredning som ventes å foreligge ved utgangen av 2004.

Forestående bompengainnkrevning, bygging av Ringvegen og øvrige tiltak under fase 1 samt pågående konsekvensutredning av tiltak under fase 2, skjer med basis i Stortingets behandling av bompengeproposisjonen for Tønsbergpakken, jf. St.prp. nr. 38 (2002-2003). Lokale vedtak er i sin helhet lagt til grunn både når det gjelder hvilke prosjekter og tiltak som skal prioriteres, tidsaspektet med gjennomføring i to faser samt opplegg for bompengainnkrevning. Stortinget har gjennom behandlingen av statsbudsjettet for 2004 gått inn for oppstart av rv 311 Ringveg øst-vest Kjelle - Kilen i 2004.

På denne bakgrunn ser jeg ingen grunn til å stanse arbeidet med fase 1 av Tønsbergpakken, og den pågående konsekvensutredningen av tiltak under fase 2. Jeg vil imidlertid understreke at gjennomføringen av fase 2 må vurderes på nytt når konsekvensutredningen og de lokale prioriteringene foreligger, jf. også St.prp. nr. 38 (2002-2003).

Jeg er spesielt opptatt av at en lokalt vurderer tiltak for å styrke kollektivtransporten, og er enig med forslagsstillerne i at det i denne saken er behov for å se på løsninger, bl.a. ved å vurdere enklere vegløsninger.

Konsekvensene ved en midlertidig stans vil være store. På basis av tidligere vedtak er det iht. Statens vegvesen påløpt utgifter på i underkant av 100 mill. kr til forberedelsene av innkrevingsstart 2. februar 2004 og byggestart for Ringvegen ved påsketider. Innkre-

vingsutstyret er i stor grad på plass, og det er inngått kontrakt med driftselskapet. Det er klart for utlysning av større entrepriser for Ringvegen. Organisasjonen som skal håndtere utbyggingen er også på plass. En delparsell av gang- og sykkelvegprosjektet rv 308 Kjøpmannskjer - Verdens Ende som inngår i utbyggingen under fase 1, er allerede ferdigstilt for om lag 6 mill. kr. Det må forutsettes at evt. stans i arbeidet innebærer at eierne av bompengeselskapet innfrir sitt garantiansvar for de lån som bompengeselskapet har tatt opp.

I forslaget blir det vist til at kommunene ber om å få tilgang til regnskapet på de midlene som foreløpig er brukt. Statens vegvesen opplyser at ytterligere redegjørelse for bruken av midlene vil bli forelagt bompengeselskapet/samordningsutvalget.

For realisering av fase 1-tiltakene og konsekvensutredning av fase 2-tiltakene er det viktig at Stortingets vedtak står fast. Dersom det åpnes for en praksis der nye kommunestyre kan stoppe et allerede fattet stortingsvedtak som springer ut av et lokalt initiativ fra de gamle kommunestyrene i de samme kommunene, blir det vanskelig å fortsette bompengereguleringene slik de praktiseres i dag. Dersom slike nye lokale vedtak ender i at Stortinget endrer sin oppfatning vil forutsigbarheten, som er viktig i denne type saker forsvinne, noe som er svært uheldig, og samlet sett vil gi en svært dårlig bruk av vegmidler.

Ramsar-områdene i Tønsberg ligger på hver side av sentrum. I øst Presterødkilen naturreservat og i vest Ilene naturreservat. WWF-Norge har i brev av 13. november 2003 henvendt seg til miljøvernministeren. De mener Tønsbergpakkens fase 1 og 2 vil påvirke Ramsar-områdene i negativ retning og krever at det foretas en konsekvensutredning før fase 1 av pakken gjennomføres.

Miljøverndepartementet understreker at det er fylkesmennene som skal ivareta nasjonale naturverninteresser når kommunene lager arealplaner og reguleringsplaner. Det er dermed opp til fylkesmennene å vurdere om det skal fremmes innsigelser mot slike planer dersom de mener at nasjonale naturverninteresser blir alvorlig skadelidende. Direktoratet for naturforvaltning kommer først inn i saken dersom det foreligger uløst innsigelse og Miljøverndepartementet ber om en uttalelse i forbindelse med behandlingen sentralt. Det er i denne saken ikke blitt reist noen innsigelse.

Hensynet til Ramsar-områdene har vært en premiss i planleggingen av Ringvegen, og er ivaretatt i den godkjente reguleringsplanen. Hensynet til Ramsar-områdene er også et vesentlig punkt i konsekvensutredningen som er under utarbeidelse i forbindelse med fase 2. Tønsbergpakken berører nedslagsfeltet til de to Ramsar-områdene Presterødkilen og Ilene naturreservat. Det har i planleggingen vært et samarbeid med fylkesmannen i Vestfold, og det er i reguleringsplanen lagt inn avbøtende tiltak for betydelige summer for å sikre

naturlig rensing av overflatevannet og opprettholdelse av grunnvannstanden. Reguleringsplanen ble godkjent uten merknader fra fylkesmannen.

Miljøverndepartementet har sett på forholdet til regelverket for konsekvensutredning etter plan- og bygningsloven, og har ikke noen merknader til måten det er handtert på av ansvarlig myndighet.

Miljøverndepartementet legger vekt på at Fylkesmannen i Vestfold v/miljøvernavdelingen er tilfreds med det endelige resultatet de har oppnådd etter en omfattende planprosess.

På denne bakgrunn anbefaler jeg at det ikke gis tilslutning til dokument 8:15 Forslag fra stortingsrepresentantene Kenneth Svendsen og Heidi Sørensen om midlertidig stans i alt arbeidet med Tønsbergpakken.